

[Wilhelm.]

noget, der stammer fra hr. Gudmes forslag, om der overhovedet er et ord tilbage, det har jeg såmænd værlig talt ikke kigget efter, men det er i hvert fald mindre end én procent af den tekst, der ligger, der direkte stammer fra hr. Gudmes forslag.

Men det, der er væsentligt ved erklæringerne fra socialdemokratiet ved første behandling, er, at socialdemokratiet har sagt: en udvidelse af adgangen til at udstykke i ejerlejligheder er efter vores opfattelse i strid med boligforliget. Det betyder nemlig, at socialdemokratiet har haft vetoret i denne sag og derfor ikke kan komme med nogen som helst god undskyldning og sige: vi var presset. Socialdemokratiet havde ikke alene vetoret, de havde også muligheden for, at det andet flertal, som fru Kirsten Jacobsen ved den lejlighed gjorde så meget ud af havde manifesteret sig, kunne udnyttes, fordi socialdemokratiet klart og tydeligt kunne fastholde det synspunkt, fru Winnie Russell og hr. Grünbaum dengang havde: hvis dette bliver gennemført på tværs af os, så brager hele boligforliget fra 1974 og 1975.

Og så kan socialdemokratiet sige: ja men vi var i en klemme, for vi kunne ikke få forbud mod anpartslejligheder indført uden at æde de andre ting. Men det er jo ikke det, fru Winnie Russell har sagt her i dag. Hun har udtrykt glæde ved denne liberalisering af adgangen til at udstykke. I øvrigt vil jeg mene, at hvis man brugte den undskyldning, så er det en dårlig undskyldning, for det, man har gjort, er, som jeg for det første lige har påvist, at man ikke rigtig har stoppet hullet med anpartslejlighederne. Men selv om man havde, det, man så har gjort, er, at man har bekæmpet et forholdsvis lille hul i boliglovgivningen ved at gøre hullet så stort, at alle så at sige kunne slippe igennem det.

Jeg kan godt forstå, at socialdemokraterne her i salen sad og frydede sig over at høre fru Kirsten Jacobsen, da hun sagde, at det var skrappe forhandlere, det var dygtigt osv. Sikke et alibi at have. Men det er ikke desto mindre forkert. Det bliver ikke rigtigt af, at fru Kirsten Jacobsen siger de dér ting, og det er da også værd at bemærke, at der havde været nok så krasse udtalelser fra socialdemokratiske foreninger rundt omkring i landet over det her forlig.

Det burde ikke have været anvendt til afpresning, sådan som det faktisk er sket fra de andre borgerlige partiers side, dette, at man skulle have stoppet hullet i anpartslejlighederne. Alle har jo erkendt, at man var uvidende om, at den fidus var åben på markedet; at man i og for sig betragtede det som noget, der stred mod alle forudsætninger, at højesteret gik den vej, den gik. Derfor er det i sig selv uanstændigt, at man anvender dette at stoppe et hul, som alle mente ikke eksisterede, til afpresning i den forstand, det er sket her.

Men det er selvfølgelig ikke noget, man kan bebrejde afpresserne. Man kan snarere bebrejde dem, der har ladet sig afpresse i denne sag. Og når de så oven i købet vil gøre det til en dyd og sidder og soler sig over den udtalelse fra fru Kirsten Jacobsen om, hvor dygtige de har været i forhandlingerne, ja, så må man jo nok sige, at de mere end har gjort denne sag til deres egen og altså ikke vil påberåbe sig nogen afpresning.

Om de kvalitetskriterier, der er stillet op, vil jeg sige, at de er i sig selv ret mangelfulde for den indre boligs vedkommende, men dertil kommer jo, og det synes jeg er værd at bemærke, at man overhovedet ikke beskæftiger sig med andre ting end selve den indre indretning. Der er ikke andre forhold omkring lejlighedsstandarder, som forligspartierne kommer ind på overhovedet, f.eks. ikke noget om lejlighedernes udendørs forhold, ikke noget om lys og sol og afstanden over til den næste brandmur eller den slags ting, ikke noget om minimumsareal til udendørs ophold, ikke noget om eventuelle fællesfaciliteter for beboerne, ikke noget som helst om trafiksanering i det område, den udstykkede lejlighed tilfældigvis finder sig i.

Det betyder, at vi nu kommer til at se en lang række lejligheder udstykket og solgt til tårnhøje priser, fordi de overholder nogle i sig selv elendige såkaldte kvalitetskrav, hvad det indvendige angår, og som desuden har en beliggenhed, der ikke levner beboerne mulighed for udendørs ophold på bolignære friarealer.

Allerede inden de fupmoderniseringer, der kan ventes, er kvotaen af boliger, der i dag opfylder de indvendige kvalitetskrav, langt større end det antal boliger, der har tilfredsstillende udendørs arealer, eller sagt på